

Kävin Kiasmassa!

Olen parina vuonna maaliskuun lopulla päässyt katselemaan Helsinkiä Hotelli Tornin huipulta. Sieltä saa hyvän käsityksen kauniista pääkaupungistamme. Vieraille voi sujuvasti selostaa kaupungin historiaa ja nykypäivää. Nykyaikaisen museokin näkyy parvekkeelta mainiosti. Se näyttää siitä kulmasta katsottuna arvatkaapas miltä. No isolta koiranpaskalta.

Alun alkujaan minusta oli loistavaa, että Helsingin keskustaan päätettiin rakentaa ennakkoluuloton rakennus nykyaikaisen museoksi. Ja vielä hienommalta tuntui, että tässä arkkitehtuurin nurkkapatrioottisimmassa maassa voittajaksi valittiin ulkolainen suunnittelija.

Arvostan useiden muiden lailla kenraali, Mannerheim-ristin ritari Adolf Ehrnroothia. Paitsi että hän on ansioitunut sotilas, hän on äidinkieleltään ruotsinkielisenä onnistunut ihmeellisesti valloittamaan puheillaan kaikkien suomalaisten mielet. Kirjoitettuna sanoma on joskus vähän lapsellista, mutta sanottuna se suggeroi. Oli siis jotenkin kummallista, että tällainen mies ryhtyi vastustamaan nykyaikaisen museon hanketta sen vuoksi, että se mukamas vie tilan Mannerheimin patsaalta.

Minkä tilan. Sellaisenko, jota sankarit Lenin, Stalin ja Causescu tarvitsivat patsaidensa ympärille. Mannerheimhän on jo ajat sitten ottanut oman tilansa suomalaisten mielissä. Ei sellaisen miehen patsas tarvitse mitään keinotekoisia aukioita.

Niin Kiasma, kaikkien hermoratojen keskus ja risteys. Paljon ehti nestettä virrata Perniönjoessa, ennenkuin pääsin kunnolla tutustumaan taloon. Sinne kun ei voinut ajatellakaan piipahtaa pikaisesti. Sinne piti mennä käymään.

Talo on pääosin valettu betonista. Voi niitä kirvesmiesparkoja, jotka väänivät betonilaudoitusta arkkitehti Steven Hollin haluamalla tavalla. Suomalaiset timpurit kaarsivat kuitenkin komeasti laudoitukset. Minua miellyttää erityisesti, että paikka paikoin yksittäisten lautojen jäljet häkyvät selvästi betonipinnassa. Joku voisi luulla, että lautojen kuvat johtuvat huolimattomasta työstä. Ei, vaan se oli takoitus. Voi kuvitella, kuinka rakennustyömaalla puuhannut isä vie pikku poikansa ja tyttänsä taloon ja kertoo, miten tuokin paikka tehtiin. Ja sitten naperot kertovat seuraavana päivänä tarhassa tai koulussa, että meidän isi teki sen Kiasman. Näin iskostetaan itsetuntoa!

Suomalaisen rakennustyön laatu on viime vuosina saanut rutosti satikutia. Kiasman työn jälki kestää vaativimmankin arvostelun.

Kiasmamme on komea. Käykää katsomassa! Nyt Mannerheimin patsas oikein kukoistaa talon kupeessa! Ulkoa ja sisältä katsottuna! Olisi kenraali Ehrnroothilta ylittämätön veto, jos hän astuisi sisään Kiasmaan ja narauttaisi: ”Katsokaa nuoret, kuinka uljaasti Marsalkka ratsastaa. Taisinpa olla väärässä. Ensimmäistä kertaa!

pajen